

References.

1. Benavides, L. M. C., Tamayo Arias, J. A., Arango Serna, M. D., Branch Bedoya, J. W., & Burgos, D. (2020). Digital transformation in higher education institutions: A systematic literature review. *Sensors*, vol. 20(11), 3291. <https://doi.org/10.3390/s20113291>.
2. Kryvoshein, V., Vdovenko, N., Buriak, I., Saienko, V., & Kolesnyk, A. (2022). Innovative educational technologies in management training: Experience of EU countries. *International Journal of Computer Science & Network Security*, vol. 22, no. 6, pp. 45–50. <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.6.8>.
3. European Union (2024). *EU Blue Economy Report 2024*. FAO. Available at: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ef90077b-1e82-11ef-a251-01aa75ed71a1>.
4. Prykhodko, A., Hrytsenko, L., Pokhylko, S., Zhelizniak, R., Hryhorash, O., & Rudevska, V. (2025). The impact of digital transformation on higher education in the context of the socio-economic crisis in Ukraine. *Financial and credit activity: Problems of theory and practice*, vol. 2(61), pp. 529–543. <https://doi.org/10.55643/fcactp.2.61.2025.4769>.
5. Vdovenko, N. M., & Marhasova, V. H. (2025). Informatsiino-analitychna systema pidtrymky osvitoi diialnosti zakladiv vyshchoi osvity [Information and analytical system for supporting educational activities of higher education institutions]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Seriya: Ekonomichni nauky*, no. 3, vol. 1, pp. 279–285. [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-342-3\(1\)-39](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-342-3(1)-39).
6. Díaz-García, V., Montero-Navarro, A., Rodríguez-Sánchez, J. L., & Gallego-Losada, R. (2023). Managing digital transformation: A case study in a higher education institution. *Electronics*, vol. 12(11), 2522. <https://doi.org/10.3390/electronics12112522>.
7. Vdovenko, N. M., & Korobova, N. M. (2024). Mekhanizmy finansovo-ekonomichnoho zabezpechennia orhanizatsii bezbar'iernoi sfery u osvithomu prostori Ukrainy v aspekti publichnoho upravlinnia ta didzhitalizatsii [Mechanisms of financial and economic support for organizing a barrier-free environment in the educational space of Ukraine in the context of public administration and digitalization]. *Aktualni pytannia u suchasni nauki*, no. 6(24), pp. 57–68. [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-6\(24\)-57-68](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-6(24)-57-68).
8. Zhang, J., et al. (2023). Exploring human resource management digital transformation in the digital economy. *Sustainability*, no. 15(4), 3322. <https://doi.org/10.1007/s13132-023-01214-y>.
9. Costa, R. L., et al. (2025). The Blue School Program: A model for holistic ocean literacy. *Sustainability*, no. 17(2), 661. <https://doi.org/10.3390/su17020661>.
10. Alenezi, M. (2021). Deep dive into digital transformation in higher education institutions. *Education Sciences*, vol. 11(12), 770. <https://doi.org/10.3390/educsci11120770>.

Abstract.

Vdovenko N. *Innovative human resource management technologies in modern higher education institutions under the conditions of the blue economy and digital transformation.*

The article examines the theoretical and practical aspects of implementing innovative human resource management technologies in modern higher education institutions amid the digital transformation of the educational environment. The relevance of transitioning from a traditional administrative-personnel model to a flexible HR management system focused on human capital development, digital competencies, and enhanced staff competitiveness is substantiated. Particular attention is given to the introduction of micro-credentials as an innovative tool for human-resource development. Using the micro-course "Navigator in Aquaculture" as an example, the paper demonstrates the effectiveness of digital educational platforms in ensuring continuous professional learning, improving interdisciplinary skills, and forming a talent pool for innovative academic programs. Within the activities of higher education institutions, the Navigator in Aquaculture micro-course functions as a digital instrument for staff development. For the first time, systemic, comparative, expert, and case-study methods were applied to assess the impact of micro-learning formats on the modernization of HR processes in higher education. The implementation of this micro-course contributes to the acquisition of new interdisciplinary competencies and fosters expanded cooperation among universities, the agribusiness sector, and professional associations. This approach shortens personnel's adaptation time to production environments and increases the overall efficiency of human resource support in the industry. The competency impact assessment model was tested on a sample of 50 participants of the Navigator in Aquaculture micro-course conducted by the Department of Global Economy at the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. The key competency indicators included technological knowledge, practical skills, digital literacy, risk management, analytical abilities, and stakeholder communication. The micro-course acts as a motivational mechanism for academic staff engagement in innovative activities and as a digital platform for building a talent pool for new educational programs in agricultural technologies, particularly those supporting decision-making in the development of the circular and blue economy within the farming and fisheries sectors. The findings enabled identification of directions for improving the efficiency of innovative HR technologies, notably the digitalization of HR services, the creation of motivational environments, and the establishment of partnership models between higher education institutions and agribusiness. Prospects for further research include developing a system to evaluate the effectiveness of HR innovation and integrating artificial intelligence into human resource management in higher education institutions.

Keywords: innovative technologies, management, personnel, blue economy, digitalization, human capital, digital educational platform, university staff, research methodology, agrotechnological solutions, regulation, micro-qualifications, globalization, micro-course, Navigator in Aquaculture, higher education institutions.

Стаття надійшла до редакції 25.08.2025 р.

Бібліографічний опис статті:

Vdovenko N. M. *Інноваційні технології управління персоналом сучасних закладів вищої освіти в умовах блакитної економіки та цифрової трансформації. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права*. 2025. № 4. С. 60–64.

Vdovenko N. *Innovative human resource management technologies in modern higher education institutions under the conditions of the blue economy and digital transformation. Actual problems of innovative economy and law*. 2025. No. 4, pp. 60–64.

УДК 365.2(477); JEL classification: R21

DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2025-4-15>

СЕМЕНОВ Назар Олександрович, аспірант кафедри економіки і торгівлі
Волинського національного університету імені Лесі Українки, <https://orcid.org/0009-0007-5078-2417>

СУЧАСНИЙ СТАН ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ СОЦІАЛЬНИМ ЖИТЛОМ

Семенов Н. О. *Сучасний стан забезпечення населення України соціальним житлом.*

Наслідки військового конфлікту, які мають місце в економіці та соціальній сфері України, призвели до надзвичайної актуалізації потреби у різних форматах житлового забезпечення населення, зокрема у соціальному житлі. У статті здійснена коротка оцінка розміру втрат і руїнувань національного житлового фонду, зумовлених наслідками війни. Визначена частка житлової сфери і сектору житлового будівництва як галузей, які зазнали найбільших пошкоджень і втрат. Загальний розмір збитків галузі за чотири роки війни оцінюється у 60 млрд дол. США. Визначені основні проблемні аспекти, які супроводжують питання забезпечення вразливих категорій населення житлом. Проведена регіональна аналітична оцінка потреби у соціальному житті для внутрішньо переміщених осіб України. Надана коротка характеристика державної фінансової підтримки житлового будівництва для окремих (вразливих) категорій населення.

Ключові слова: соціальне житло, війна, внутрішньо переміщені особи, витрати, житловий фонд, відновлення, будівництво.

Постановка проблеми у загальному вигляді.

Розв'язання проблеми забезпечення населення країни житлом є складною та довготривалою задачею, вирішення якої потребує відповідного економічного базису, фінансового потенціалу та політичної і соціальної стабільності у країні. Традиційно гостре для України житлове питання на сьогодні ускладнюється наслідками

військового конфлікту, які проявляються у всіх сферах управління та господарського життя країни. Військовий конфлікт, який триває уже четвертий рік, суттєво вплинув на забезпечення житлом населення через руйнування житлових будинків та інфраструктури, масові переміщення людей та супутні соціально-економічні труднощі. Війна призвела до руйнування та

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА» № 4 / 2025

Всеукраїнський науковий журнал

пошкодження значної частки національного житлового фонду, загострила питання кількості і достатності соціального житла, суттєво збільшила чисельність населення, яке терміново потребує розв'язання житлового питання. Економічні наслідки військового конфлікту проявляються у макроекономічній нестабільності ринків, активізації інфляційних процесів та зниженні рівня доходів і платоспроможності населення, стагнації будівельної галузі та різкому скороченні обсягів інвестиційних потоків. Все це спричиняє додаткові перешкоди для вирішення завдання житлового забезпечення населення та посилює попит на об'єкти соціального житлового призначення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розв'язання житлової проблеми в Україні – одне з центральних соціально-економічних питань, вирішенню якого присвячено величезна кількість наукових праць відомих українських учених. Вагомий внесок у обґрунтування науково-теоретичного, методичного і прикладного базису розв'язання проблеми покращення житлового забезпечення населення зробили такі науковці: Васильців Т.Г., Гаран О.В., Горін Н.О., Дубина М.В., Ігнатенко М.М., Ілляшенко К., Каховська О.В., Малік М.Й., Мармуль Л.О., Онегіна В.М., Паламарчук О.М., Роговий А.В., Степанова Т.В. та інші. Результати напрацьовань вітчизняних учених визначаються високим рівнем ґрунтовності і значимості для розв'язання житлової проблеми. Проте сучасні умови значно загострюють умови її вирішення, що потребує проведення додаткового аналізу і досліджень.

Прямим наслідком військових конфліктів на житлову сферу є пошкодження та руйнування житлових будівель та об'єктів житлово-побутової інфраструктури. Опосередкованими наслідками є зниження рівня активності ринку житлової нерухомості, що поглиблює питання житлового забезпечення у країні. Серед ключових ризиків житлового будівництва під час війни, на підставі проведеного PESTEL-аналізу, Самолук О.В. виділяє: зниження рівня ефективності податкової і фінансової політики та переорієнтацію фінансових потоків на військові заходи, що знижує фінансовий потенціал держави, необхідний для соціального житлового будівництва; зростання безробіття та падіння реальних доходів населення, що обмежує його спроможність придбання власного житла; розвиток тіньового сектору у галузі будівництва; правовий режим військового стану, який обмежує результативність державного регулювання і контролю сфери житлової нерухомості; втрату і пошкодження ресурсів, земель та активів галузі житлового будівництва [1, с. 195]. Серед ключових трендів, які здійснювали активний вплив на розвиток галузі житлового будівництва у 2024 році, профільні будівельні агенції виділяють суттєвий кадровий дефіцит, посилення популярності зовнішнього будівництва (Offsite Construction), переорієнтацію логістичних ланцюгів постачання та зростаючий вплив новітніх технологій, серед яких значне місце відводиться екотехнологіям будівництва житла [2].

Роговий А. до сукупності цих проблемних аспектів додає обмеженість детальної оцінки житлових потреб ВПО, дефіцит територіальних фондів соціального житла та дієвих механізмів їх поповнення і нарощування, відсутність вільних земельних ділянок муніципалітетів, недостатній рівень інформаційних ресурсів територіальних громад [3, с. 126]. З огляду на ці чинники проблема забезпечення соціальним житлом внутрішньо переміщених осіб на сьогодні потребує такого комплексного підходу: збільшення фінансування, зниження ступеня бюрократії, розвиток інфраструктури та реалізації дієвих соціальних програм.

Сучасні реалії та виклики, що створює військовий конфлікт на території країни, зумовлюють необхідність перегляду доктрини соціального житла. Вона має забезпечити створення нових інституційних механізмів

забезпечення соціальним житлом населення, реалізацію нових житлових програм на засадах інклюзивності і сталого розвитку. Юридичним підґрунтям такої нової соціальної житлової доктрини, на думку науковців, має стати удосконалення Соціального кодексу [4, с. 378].

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є оцінка сучасної потреби населення України у соціальному житлі та виявлення основних трендів, які супроводжують процеси забезпечення населення України соціальним житлом.

Виклад основного матеріалу дослідження. Військові конфлікти завжди є руйнівними для усіх галузей економіки країни, соціальної та гуманітарних сфер, сфери управління ЖКГ та міськими житловими територіями. За оцінками Київської школи економіки, найбільші втрати від наслідків військового конфлікту серед усіх видів діяльності в Україні зазнала сфера житлового будівництва. У складі житлового фонду України станом на початок 2024 рік нараховувалось більше 250 тис. пошкоджених будинків, з яких близько 222 тис. приходилося на приватний сектор, 27 тис. одиниць – на багатоквартирні житлові поверхівки та 526 пошкоджень – на гуртожитки [5]. Щорічно також зростає сума завданої шкоди, яка оцінюється приблизно у 59 млрд дол. США (табл. 1). Крім того, супутніми втратами є пошкодження інфраструктури та об'єктів соціальної сфери, які супроводжують процеси житлового забезпечення та визначають якість життя населення територій.

Таблиця 1

Розмір шкоди житловому сектору внаслідок війни в Україні, 2024 рік

Види економічної діяльності	Розмір збитків, млрд дол. США	Частка галузі, %
Житлові будівлі	58,9	38,0
Інфраструктура	36,8	23,7
Активні підприємств промисловості	13,1	8,4
Енергетика	9,0	5,8
АПК	8,7	5,6
Освіта	6,8	4,4
ЖКГ	4,5	2,9
Лісовий фонд	4,5	2,9
Транспортна галузь	3,1	2,0
Охорона здоров'я	3,1	2,0
Торгівля	2,6	1,7
Культура, туризм, спорт	2,4	1,5
Соціальна сфера	0,2	0,1
Фінансова діяльність	0,04	0,02
Разом	154,9	100,0

Джерело: розраховано автором за даними [5].

Крім того, за оцінкою непрямих втрат у житловому секторі, вартість втраченого потенціалу доданої вартості національної економіки зменшена на 22,4 млрд дол. США; сума додаткових витрат, пов'язаних з орендою житла населенням складає понад 15,4 млрд дол.; розмір додаткових витрат держави на надання заходів з соціальної підтримки населення внаслідок втрати житла додатково дорівнює близько 10 млрд дол. [6]. Загалом розмір завданих збитків житловому фонду України та житлової інфраструктури протягом 2022–2025 років визначається негативним трендом зростання: у 2021 році його сума оцінювалась у 50,5 млрд дол. США, у 2025 – у 60 млрд дол. США [5; 7].

Враховуючи величезний обсяг збитків житловому сектору і зростання потреби українського населення у житлі, зокрема соціального характеру, уряд України, включаючи місцеві органи влади, а також міжнародних партнерів та донорів, від початку війни віддали пріоритет відновленню житла. Був створений цифровий Реєстр пошкодженого та знищеного майна (працює за допомогою цифрового порталу «Дія»), Міжнародний реєстр збитків про пошкоджене житло, до яких українці можуть подавати заяви на отримання відшкодування та соціальної житлової допомоги від держави. Водночас, як зауважують відчинянні дослідники, на сьогодні процедури і порядок подачі заяви до цих реєстрів характеризується

високим рівнем бюрократичності та незручності для населення і потребує суттєвого вдосконалення [8, с. 139].

Масштаби збитків у житловому секторі суттєво загострюють вже існуючий дефіцит належного, доступного та безпечного житла в Україні. Першочерговою проблемою для забезпечення соціальним житлом в Україні постає проблема щорічного зростання потоків внутрішньо переміщених осіб. Особливо характерною означена проблема є для Східного регіону країни, у якому при опитуванні близько 28% населення повідомили представників ООН, що їхні домівки постраждали від наслідків війни. Понад 47% ВПО володіли будинком або квартирою, які були пошкоджені або зруйновані. За цих обставин попит на соціальне житло у міських територіях регіону був вищим, ніж у сільських.

На території країни загалом близько 47% опитуваних громадян вказали на потребу у покращенні умов проживання, яка викликана наслідками військового конфлікту. Понад 31% мешканців зіткнувся з нестачею належного житла у своєму історичному місці проживання. Особливо гостро проблема надання соціального житла стосується людей похилого віку, потенціал платоспроможності яких є значно обмеженим [7].

Тимчасово переміщені особи, як правило, також відносяться до груп з низьким та середнім рівнем доходу, є вразливими з соціально-економічної точки зору та потребують додаткового захисту і підтримки. Обмежені фінансові можливості та обмеження, спричинені воєнними діями, перешкоджають вирішенню житлових питань таких осіб самостійно. Для їхньої підтримки необхідним є надання тимчасового житла або інших форматів державної (місцевої) підтримки, спрямованих на розв'язання житлового питання.

Продовження військового конфлікту значно ускладнює вирішення питання житлового забезпечення населення, підвищуючи попит і потребу у соціальному житлі. За даними місцевих органів самоврядування, понад 1,6 млн родин (2760 тис. осіб) потребують негайного розв'язання житлового питання на засадах доступного або соціального житла. Із їхньої кількості близько 1060 тис. родин залишаються у межах країни, понад 540 тис. родин (1400 тис. осіб) змушені були виїхати за кордон внаслідок втрати (загрози втрати) житла. Найвищий рівень потреби у соціальному житлі спостерігається у м. Києві та Київській області – відповідно 77 тис. і 73 тис. родин українців. Високу потребу також мають Дніпропетровська (31 тис. родин), Миколаївська (21 тис. родин), Одеська області (29 тис. родин).

Ці адміністративно-територіальні одиниці за останні роки також стали територіями, які прийняли значну кількість ВПО, які найперше потребують забезпечення соціальним житлом (рис. 1).

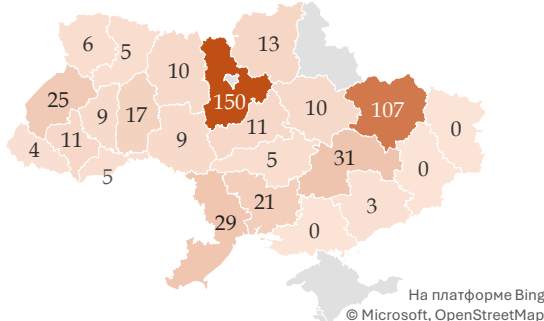

Рис. 1. Потреба у соціальному житлі за регіонами України, тис. родин

Джерело: Побудовано автором за даними [9].

Зростання кількості ВПО формує додаткове навантаження на існуючий житловий фонд України та потребує збільшення коштів для розв'язання житлової проблеми українських родин. За даними, оприлюдненими Міністерством соціальної політики України, станом на кінець 2024 року загальна чисельність внутрішньо

переміщених осіб у країні становила 4,6 млн осіб. Найбільша кількість була зареєстрована у Харківській і Донецькій областях – відповідно 517,9 тис. осіб та 532,1 тис. осіб.

Як свідчать результати дослідження, сучасний стан із забезпечення соціальним житлом в Україні визначається складним характером та низькими показниками достатності. За даними аналітичного агентства Housing Institute, в Україні лише 11,4% усіх територіальних громад мають об'єкти соціального житла, які можуть бути надані для забезпечення потреб ВПО. Найбільша кількість житлових об'єктів зосереджена на територіях Полтавської (112 од.), Миколаївської (68 од.) та Львівської областей (45 од.). Загальний обсяг фонду соціального житла у країні налічує 924 одиниці, з яких близько 89% є придатними для проживання. Водночас станом на кінець 2024 року понад 78% житлових об'єктів були зайняті [10].

Одним із напрямів вирішення завдання створення необхідної кількості соціального житла у сучасних реаліях постає використання та розширення місць тимчасового проживання населення. Як свідчить інформація Міністерства розвитку громад і територій, загальна кількість об'єктів тимчасового проживання в Україні складає 969 одиниць із відповідною кількістю окремих приміщень – 23,9 тис. одиниць. Найбільша кількість об'єктів тимчасового житла зосереджена у Харківській області (15%), Закарпатській області (9,1%), Київській області (8,0%) [11].

Оцінка сучасного стану забезпечення соціальним житлом внутрішньо переміщених осіб та мешканців країни показала наявність низки системних проблем. Серед основних з них слід визначити:

- загальний дефіцит соціального житла у країні та регіонах, куди переважно переїжджають ВПО, повільні темпи будівництва нового та реконструкції існуючого житла внаслідок обмеженості фінансового потенціалу держави та громад;
- надмірна бюрократизація та неопрацьованість підходів до розв'язання проблеми забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб;
- труднощі із отриманням статусу ВПО, що ускладнює та збільшує тривалість процедур отримання пільг і реєстрації у відповідних облікових соціальних і житлових реєстрах;
- наявність інфраструктурних обмежень – зростання рівня навантаження на комунальні послуги, медицину та освіту у містах, які приймають ВПО;
- фактична відсутність або низька ефективність соціальних програм інтеграції ВПО у місцеве суспільство;
- регіональні дисбаланси та зростання демографічного і житлового навантаження на окремі адміністративно-територіальні області країни (основна частина ВПО зосереджена в західних, центральних та південних областях, що створює нерівномірне навантаження у межах країни);
- низький рівень культури орендних житлових відносин, які супроводжуються нестабільністю ринку житлових послуг, монополіями ціновими трендами окремих адміністративно-територіальних одиниць, високим рівнем тінізації ринку оренди житла.

На сьогодні в Україні стартує багато ініціатив із створення та поповнення фонду соціального житла в Україні. Проводиться інвентаризація житлових об'єктів, оцінка потреб сімей, залучається підтримка міжнародних організацій та фінансових установ. На реформу соціального житла уряд ЄС планує виділити понад 50 млрд євро у період до 2027 року. За даними Міністерства розвитку громад і територій України, разом і Європейським інвестиційним банком реалізується проєкт відновлення соціального житла із бюджетом 200 млн євро [12].

За даними голови Державного агентства України з відновлення та розвитку інфраструктури Сухомлина О., в Україні стартує загальнонаціональний проєкт

будівництва нового соціального житла, який передбачає будівництво 6200 квартир на основі змішаного механізму фінансування: частини коштів бюджету України та 400 млн євро, виділених ЄІБ [13].

Крім амбітних проєктів будівництва нового соціального житла, важливим є удосконалення існуючих механізмів використання наявного фонду на основі орендних інструментів. Для активізації вирішення цього завдання вагомим значення має прийняття Закону України «Про реалізацію експериментального проєкту щодо створення фонду соціального орендного житла та надання його в оренду», проєкт якого представлений на розгляд Верховної Ради України.

Першочергова необхідність збільшення кількості і обсягу соціального житла визначає необхідність зростання обсягів державного фінансування його створення. У Державному бюджеті України передбачено певні статті витрат, пов'язані з різними форматами збільшення розміру соціального житлового фонду (за рахунок фінансування будівництва нового житла, реконструкції існуючого та пошкодженого, фінансування капітального ремонту тощо). Державним бюджетом на 2023 рік передбачені декілька основних інструментів державної фінансової підтримки соціального житлового фонду: пільгові іпотечні кредити для ВПО, субвенції місцевим органам влади як форми підтримки соціального будівництва і реконструкції. Державним бюджетом України на 2024 рік передбачено такі види фінансової підтримки будівельної галузі у частині збільшення розміру фонду соціального житла: фінансова підтримка будівництва (придбання) житла для військовослужбовців (різних

категорій і видів військ) – 1360,7 млн грн, фінансова підтримка молодіжного житлового будівництва – 6,1 млн грн [14]. У порівнянні з обсягами фінансування 2023 року фінансова підтримка визначається скороченням, що зумовлює необхідність пошуку додаткових джерел фінансових ресурсів [15].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Систематизація результатів проведених досліджень дозволяє зробити висновки, що на сучасному етапі проблема забезпечення населення України соціальним житлом не втрачає своєї гостроти та вимагає комплексних підходів до її розв'язання. Будівельна сфера України постає галуззю з найбільшими втратами і пошкодженнями, спричиненими війною у країні. Загальний розмір збитків галузі за чотири роки війни оцінюється у 60 млрд дол. США. Найбільшу потребу у соціальному житті на сьогодні мають мешканці та ВПО Київської, Дніпропетровської, Миколаївської та Одеської областей. Ключовою перешкодою нарощування фонду соціального житла залишається проблема обмеженості фінансового потенціалу державних і місцевих бюджетів. З урахуванням означеного контексту необхідним є посилення партнерства державних інституцій із місцевими органами самоврядування у контексті пошуку та акумулювання коштів для фінансування створення (модернізації, відновлення, ремонту та реконструкції) соціального житла. Одним із напрямів залучення фінансових ресурсів можуть стати програми допомоги з боку міжнародних організацій та країн, гарантами яких мають стати як уряд, так і місцеві органи управління.

Література.

1. **Самолук О. В.** Стан розвитку житлового будівництва в умовах війни. *Вісник післядипломної освіти. Серія «Управління та адміністрування»*. 2023. Вип. 25(54). С. 191-207. DOI: [https://doi.org/10.58442/2522-9931-2023-25\(54\)-191-207](https://doi.org/10.58442/2522-9931-2023-25(54)-191-207).
2. **Настич Н.** 4 тренди, які вплинуть на будівельну галузь у 2024 році: кадровий голод, зовнішнє будівництво, ланцюги поставання та новітні технології. URL: https://propertytimes.com.ua/technologies/4_trendi_yaki_vplivnut_na_budivelnu_galuz_u_2024_rotsi.
3. **Роговий А.** Вплив воєнного стану на формування та реалізацію житлової політики України. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2022. № 4(32). С. 121-131. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2022-4\(32\)-121-131](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2022-4(32)-121-131).
4. **Гаран О. В., Степанова Т. В.** Актуальні питання інституту соціального житла: адміністративно-правовий аспект. *Наукові перспективи*. 2023. № 4(34). С. 372-383. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-4\(34\)-372-383](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-4(34)-372-383).
5. Загальна сума збитків, завдана інфраструктурі України, зросла до майже \$155 млрд – оцінка KSE Institute станом на січень 2024 року. URL: <https://kse.ua/ua/about-the-school/news/zagalna-suma-zbitkiv-zavdana-infrastrukturi-ukrayini-zroslo-do-mayzhe-155-mlrd-otsinka-kse-institute-stanom-na-sichen-2024-roku/>.
6. Велика війна: непрямі втрати України оцінюються в \$1,5 трлн. 2024. URL: <https://skilky-skilky.info/velyka-viyna-nepriami-vtraty-ukrainy-otsiniuiutsia-v-1-5-trln/>.
7. UKRAINE. Third Rapid Damage and Needs Assessment. (RDNA3). February 2022 – December 2023. The World Bank, the Government of Ukraine, the European Union, the United Nations. 2024. URL: <https://ukraine.un.org/sites/default/files/2024-02/UA%20RDNA3%20report%20EN.pdf>.
8. **Горін Н. О.** Міжнародний досвід повоєнної відбудови житлового фонду та вирішення житлових проблем внутрішньо переміщених осіб. *Українське суспільство*. 2023. Вип. 1(84). С. 136-154. DOI: <https://doi.org/10.15407/socium2023.01.136>.
9. Соціальне житло як чинник економічного відновлення. Асоціація міст України. URL: https://auc.org.ua/sites/default/files/boychenko_socialne_zhytlo.pdf
10. Лише 11,4% громад в Україні мають соціальне житло. Housing Institute. URL: <https://interfax.com.ua/news/general/1019878.html>.
11. Про узагальнений перелік місць тимчасового проживання : затв. Наказом Міністерство розвитку громад та територій України від 06.12.2023 № 343. URL: <https://mtu.gov.ua/content/nakaz-343-vid-60122023-pro-uzagalneniy-perelik-misc-timchasovogo-prozhivannya.html>.
12. **Гайда Г., Фарбар К., Червінська Т.** Реформа соціального житла в Україні: європейська експертиза та локальні виклики. *Mistosite*. 31.01.2025. URL: <https://mistosite.org.ua/articles/reforma-sotsialnoho-zhytla-v-ukraini-ievropeiska-ekspertyza-ta-lokalni-vyklyky>.
13. **Михайлов Д.** 6200 квартир: в Україні стартує пілотний проєкт з будівництва соцжитла. URL: <https://suspilne.media/880441-6200-kvartir-v-ukraini-startue-pilotnij-proekt-z-budivnictva-socjitla/>.
14. Статті Державного бюджету України на 2024 рік щодо будівництва. URL: <https://constructionmarket.korfor.com.ua/derzhavnyi-biudzhet-ukrainy-shchodo-budivnytstva/>.
15. **Паламарчук О. М., Петришина С. В.** Будівельна галузь України: стан та прогнози. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 51. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-45>.

References.

1. **Samoliuk, O. V.** (2023). Stan rozvytku zhytlovoho budivnytstva v umovakh viiny [The state of housing construction development in wartime conditions]. *Visnyk pisladyplomnoi osvity. Serii "Upravlinnia ta administruvannia"*, no. 25(54), pp. 191–207. [https://doi.org/10.58442/2522-9931-2023-25\(54\)-191-207](https://doi.org/10.58442/2522-9931-2023-25(54)-191-207).
2. **Nastyk, N.** (2024). 4 trendy, yaki vplynut na budivelnu haluz u 2024 rotsi: kadrovyy holod, zovnishnie budivnytstvo, lantsiuhy postachannia ta novitni tekhnolohii [4 trends that will affect the construction industry in 2024: labor shortage, external construction, supply chains and new technologies]. Available at: https://propertytimes.com.ua/technologies/4_trendi_yaki_vplivnut_na_budivelnu_galuz_u_2024_rotsi.
3. **Rohovyi, A.** (2022). Vplyv voiennoho stanu na formuvannia ta realizatsiiu zhytlovoi polityky Ukrainy [The impact of martial law on the formation and implementation of Ukraine's housing policy]. *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia*, no. 4(32), pp. 121–131. [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2022-4\(32\)-121-131](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2022-4(32)-121-131).
4. **Haran, O. V., & Stepanova, T. V.** (2023). Aktualni pytannia instytutu sotsialnoho zhytla: administratyvno-pravovy aspekt [Topical issues of the institution of social housing: Administrative and legal aspect]. *Naukovi perspektyvy*, no. 4(34), pp. 372–383. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-4\(34\)-372-383](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-4(34)-372-383).
5. Zahalna suma zbytkiv, zavdana infrastrukturi Ukrainy, zroslo do maizhe \$155 mlrd – otsinka KSE Institute stanom na sichen 2024 roku [The total amount of damage caused to Ukraine's infrastructure has increased to almost \$155 billion – KSE Institute estimate as of

January 2024]. (2024). Available at: <https://kse.ua/ua/about-the-school/news/zagalna-suma-zbitkiv-zavdana-infrastrukturi-ukrayini-zrosla-do-mayzhe-155-mlrd-otsinka-kse-institute-stantom-na-sichen-2024-roku/>.

6. Velyka viina: nepriami vtraty Ukrainy otsiniuitsia v \$1,5 trln [The Great War: Ukraine's indirect losses are estimated at \$1.5 trillion]. (2024). Available at: <https://skilky-skilky.info/velyka-viina-nepriami-vtraty-ukrainy-otsiniuitsia-v-1-5-trln/>.

7. The World Bank, the Government of Ukraine, the European Union, & the United Nations. (2024). *Ukraine. Third Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA3), February 2022 – December 2023*. Available at: <https://ukraine.un.org/sites/default/files/2024-02/UA%20RDNA3%20report%20EN.pdf>.

8. Horin, N. O. (2023). Mizhnarodnyi dosvid povoiennoi vidbudovy zhytlovoho fondu ta vyrishennia zhytlovykh problem vnutrishno peremishchenykh osib [International experience in post-war reconstruction of housing stock and solving housing problems of internally displaced persons]. *Ukrainske suspilstvo*, no. 1(84), pp. 136–154. <https://doi.org/10.15407/socium2023.01.136>.

9. Sotsialne zhytlo yak chynnyk ekonomichnoho vidnovlennia [Social housing as a factor of economic recovery]. (n.d.). Asotsiatsiia mist Ukrainy. Available at: https://auc.org.ua/sites/default/files/boychenko_socialne_zhytlo.pdf.

10. Lyshe 11,4% hromad v Ukraini maiut sotsialne zhytlo [Only 11.4% of communities in Ukraine have social housing]. (n.d.). Housing Institute. Available at: <https://interfax.com.ua/news/general/1019878.html>.

11. Pro uzahalnenyi perelik mistv tymchasovoho prozhyvannia: zatv. Nakazom Ministerstva rozvytku hromad ta terytorii Ukrainy vid 06.12.2023 № 343 [On the consolidated list of temporary accommodation places: Approved by Order of the Ministry for Communities and Territories Development of Ukraine dated 06.12.2023 No. 343]. (2023). Available at: <https://mtu.gov.ua/content/nakaz--343-vid-60122023-pro-uzahalneniy-perelik-misc-timchasovogo-prozhivannya.html>.

12. Haida, H., Farbar, K., & Chervinska, T. (2025). Reforma sotsialnoho zhytla v Ukraini: yevropeiska ekspertyza ta lokalni vykylyky [Social housing reform in Ukraine: European expertise and local challenges]. *Mistosite*, 31 January 2025. Available at: <https://mistosite.org.ua/articles/reforma-sotsialnoho-zhytla-v-ukraini-ievropeiska-ekspertyza-ta-lokalni-vykylyky>

13. Mykhailov, D. (2025). 6200 kvartyr: v Ukraini startuie pilotnyi proiekt z budivnytstva sotszhytla [6200 apartments: a pilot project for social housing construction is launching in Ukraine]. *Suspilne Media*. Available at: <https://suspilne.media/880441-6200-kvartir-v-ukraini-startuie-pilotnij-proekt-z-budivnytstva-socytla/>.

14. Stati Derzhavnoho biudzhetu Ukrainy na 2024 rik shchodo budivnytstva [Articles of the State Budget of Ukraine for 2024 regarding construction]. (2024). Available at: <https://construction-market.korfor.com.ua/derzhavnyi-biudzhety-ukrainy-shchodo-budivnytstva/>.

15. Palamarчук, O. M., & Petryshyna, S. V. (2023). Budivnelna haluz Ukrainy: stan ta prohnozy [The Construction Industry of Ukraine: State and Forecasts]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 51. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-45>.

Abstract.

Semenov N. The current state of providing social housing to Ukraine's population.

The consequences of the military conflict, which are affecting the economy and social sphere of Ukraine, have led to an extraordinary intensification of the need for social housing formats for the population, particularly in the social housing sector. The article provides a brief assessment of the size of losses and destruction to the national housing stock resulting from the war's consequences. The share of the housing construction sector as industries that suffered the most significant damage and losses is determined. The total amount of losses in the industry over the four years of the war is estimated to be \$ 60 billion. The main problematic aspects associated with providing housing to vulnerable populations are identified. A regional analytical assessment of the social needs of internally displaced persons in Ukraine is conducted. Residents and IDPs of Kyiv, Dnipropetrovsk, Mykolaiv, and Odessa regions currently experience the greatest need for social life. The assessment revealed that the national social housing fund is presently insufficient to meet the full need for social housing among IDPs. The actual share of territorial communities that have social housing facilities available to meet the needs of IDPs is approximately 11%. Most temporary housing facilities are concentrated in the Kharkiv region, Zakarpattia, and Kyiv regions. The study's results identified key systemic problems inherent in the provision of social housing to internally displaced persons and residents of Ukraine. Among them, the following were identified: a general shortage of social housing, excessive bureaucracy, and a lack of developed approaches to managing housing social security; the presence of infrastructure restrictions; difficulties in obtaining IDP status; low effectiveness of social programs for the integration of IDPs into local society; and regional housing burden. A brief description of state financial support for housing construction for specific (vulnerable) categories of the population is provided. Among the main support instruments implemented are a nationwide project for the construction of new social housing; preferential mortgage loans for IDPs, subventions to local authorities as a form of support for social construction and reconstruction; financial support for the construction (purchase) of housing for military personnel; financial support for youth housing construction, and others.

Keywords: social housing, war, internally displaced people, costs, housing stock, recovery, construction.

Стаття надійшла до редакції 25.08.2025 р.

Бібліографічний опис статті:

Семенов Н. О. Сучасний стан забезпечення населення України соціальним житлом. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2025. № 4. С. 64–68.

Semenov N. The current state of providing social housing to Ukraine's population. Actual problems of innovative economy and law. 2025. No. 4, pp. 64–68.

УДК 330.341.1:339; JEL classification: R53, O18, H81

DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2025-4-16>

СІРИК Зеновій Орестович, доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри адміністративного та фінансового менеджменту, Національний університет «Львівська політехніка», <https://orcid.org/0000-0001-9886-1068>
КОС'ЯНЕНКО Павло Гарійович, кандидат хімічних наук, ст. викладач кафедри Автоматизації і комп'ютерно інтегрованих технологій, Національний університет «Львівська політехніка», <https://orcid.org/0009-0005-6723-7314>

ІНФРАСТРУКТУРНІ ПРОЄКТИ МАЙБУТНЬОГО У РОЗВИТКУ ГРОМАД У ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД

Сірик З. О., Кос'яненко П. Г. Інфраструктурні проекти майбутнього у розвитку громад у післявоєнний період.

У статті розглянуто перспективи розвитку інфраструктурних проектів у післявоєнний період для забезпечення сталого розвитку громад. Проаналізовано основні виклики, можливості та потенційні напрями реалізації інфраструктурних ініціатив, які сприятимуть економічному відновленню та соціальній стабільності. Обґрунтовано стратегічні засади формування портфеля інфраструктурних проектів майбутнього для післявоєнної відбудови територіальних громад України. Показано, що нерівномірність руїнувань, дефіцит бюджетних ресурсів, потреба у швидкому відновленні житлового фонду та інтеграції внутрішньо переміщених осіб зумовлюють необхідність диференційованого планування на рівні громад і регіонів. Узагальнено можливості, що відкриваються завдяки міжнародній фінансовій і технічній підтримці (кредити, гранти, технічна допомога), інструментам державно-приватного партнерства та інноваційним рішенням у будівництві: модульним технологіям, енергоефективним матеріалами, BIM-моделюванню, цифровим системам управління житловим фондом. Аргументовано, що відбудова має спиратися на принципи сталого розвитку: декарбонізацію, розвиток ВДЕ, «зелені» стандарти проектування, циркулярні практики поводження з відходами та кліматичну стійкість об'єктів. Запропоновано рамку сценарного планування для тихових і деокупованих громад, яка поєднує оцінку безпекових ризиків, демографічних трендів, спроможності місцевих фінансів і потенціалу ринку праці. Обґрунтовано мультиканальну модель фінансування (міжнародні фінансові інституції, бюджетні програми, PPP, «зелені» облігації, інструменти змішаного фінансування, краудфандинг), що знижує фіскальний тиск і прискорює реалізацію проектів. Наголошено на потребі прозорих процедур відбору та пріоритизації, запровадження систем моніторингу й оцінювання ефективності (KPIs для якості життя, доступності послуг, створення робочих місць, енергоефективності), а також інституційного підсилення управлінських спроможностей громад. Практичний результат статті полягає у конструюванні цілісної політики інфраструктурної відбудови, що синхронізує інтереси держави, місцевого самоврядування, бізнесу та донорів і забезпечує стійке відновлення, підвищення якості життя та довгострокову конкурентоспроможність громад.

Ключові слова: післявоєнне відновлення, інфраструктурні проекти, розвиток громад, сталий розвиток, економічна відбудова.

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА» № 4 / 2025

Безукраїнський науковий журнал